

فاویسم در کودکان

واحد آموزش به بیمار

توجه و توصیه :

با انجام یک آزمایش ساده خون و اندازه گیری میزان آنزیم **G6PD** می توانید متوجه شوید کودک شما فاویسم دارد یا نه، تا از بروز مشکلات بعدی جلوگیری نمایید ، به یاد داشته باشید همیشه پیشگیری بهتر از درمان است .

آیا در حمله بیماری تزریق خون لازم است ؟

از آنجایی که در حمله بیماری ، بیمار خون از دست می دهد ، بنابراین جایگزینی خون همواره مدنظر پزشک معالج است ولی از آنجایی که تزریق خون نیز ممکن است با عوارض همراه باشد پزشکان سود تزریق خون در برابر ضرر عدم تزریق خون را می سنجدند و سپس در مورد تزریق خون تصمیم گیری می کنند . به هر حال هر وقت حیات بیمار بدون تزریق خون در مخاطره باشد باید تزریق خون انجام شود که پزشکان به آن اقدام می نمایند .

داروهایی که در افراد فاویسمی ممنوعیت

مصرف دارند :

- نیتروفورانتوئین - فورازولیدون - سولفاستامید
- نیتروفورازون - کوتریموکسازول - کلرامفنیکل
- ویتامین C - ویتامین K - دیفن هیدرامین - آسپرین - سیلورسولفادایازین - کارکین - پریماکین - فنی توئین
- نگرام - حنا - نالیدکسیک اسید .

منبع : کتاب پرستاری کودکان ونگ
گروه هدف : والدین / همراه کودک

فاویسم

بیماری ارثی که به علت کمبود یکی از آنزیم های گلبول های قرمز ایجاد می شود . کمبود آنزیم (G6PD) گلوکز ۶ فسفات دهیدروژناز یک وضعیت ارثی است که بیشتر در جنس مذکر بروز می کند و روی گلبول های قرمزخونی که اکسیژن را از ریه ها به بافت های سراسر بدن حمل می کنند اثر می گذارد . کمبود این آنزیم باعث شکسته شدن ناگهانی گلبول قرمز در بدن می شود .

هر چند که این بیماری وابسته به جنس است و در جنس مذکر بیشتر دیده می شود . ولی اکثر افراد مؤنث دارای نقص آنزیمی بدون علامت هستند ولی بیماری به صورت علامت دار در دختران خصوصا در کشور ما بطور نسبتا شایعی دیده می شود لذا بررسی در این جنس نیز توصیه می شود در صورت وجود یک فرد مبتلا در خانواده بررسی برای همه افراد خانواده خصوصا فرزندان دیگر لازم است .

این بیماری در ایران خصوصا در نواحی شمالی و جنوبی (سواحل دریا) شیوع بیشتری دارد ، بروز این بیماری با مصرف باقلا مازندرانی و بعضی از داروها و یا عفونت هایی مثل بیماری های تب دار ارتباط دارد .

علائم :

افراد با کمبود آنزیم در حالت عادی هیچگونه علامتی ندارند پس از مواجهه فرد با مواد اکسیدان دچار علائم زیر می شوند علائم ظرف ۲۴ تا ۴۸ ساعت خود را نشان می دهند .

علائم عمومی:

سر درد - تهوع - استفراغ - رنگ پریدگی - بیحالی - سرگیجه

افزایش ضربان قلب و افزایش تعداد تنفس

علائم اختصاصی :

زردی (یرقان) پوست و مخاط ، تغییر رنگ ادرار به صورت چای پررنگ یا گاهی به رنگ خون ، در موارد پیشرفته کاهش سطح هوشیاری و افت فشار خون نیز اتفاق می افتد .

درمان بیماری فاویسم :

این بیماری درمان قطعی ندارد و تنها اقدام مؤثر پیشگیری از بروز حمله همولیز یا پرهیز از مواجهه با مواد اکسیدان و در صورت بروز علائم سریع به پزشک جهت اقدامات نگهدارنده و حمایتی برای پیشگیری از عوارض همولیز است .

در بعضی از موارد نیز تزریق خون لازم است .

لطفا به نکته های آموزشی زیر توجه فرمائید :

۱- رژیم کودک شما عادی است جز این که مصرف باقلا مازندرانی به هیچ شکل (پخته و خام) مجاز نیست . تا حد امکان از تماس کودک با پوست باقلا نیز خودداری کنید ، حتی کودک فاویسمی خود را به مزارع باقلا نبرید در این گونه موارد به کودکان مایعات شیرین و آب بسیار بدهید .

۲- اگر به کودک فاویسمی خود شیر می دهید شما هم باید از مصرف باقلا خودداری کنید حتی اگر یک دانه هم مصرف نمودید باید تا سه روز شیر مادر را قطع نمایید .

۳- در صورت بروز تب کودک را با آب ولرم تن شوپه کنید و از شیاف استامینوفن استفاده و به نزدیکترین مرکز درمانی مراجعه نمایید .

۴- هیچ دارویی را بدون نظر پزشک به کودک تان ندهید در صورت مراجعه به پزشک حتما" به وی بگویند که کودک فاویسمی است .